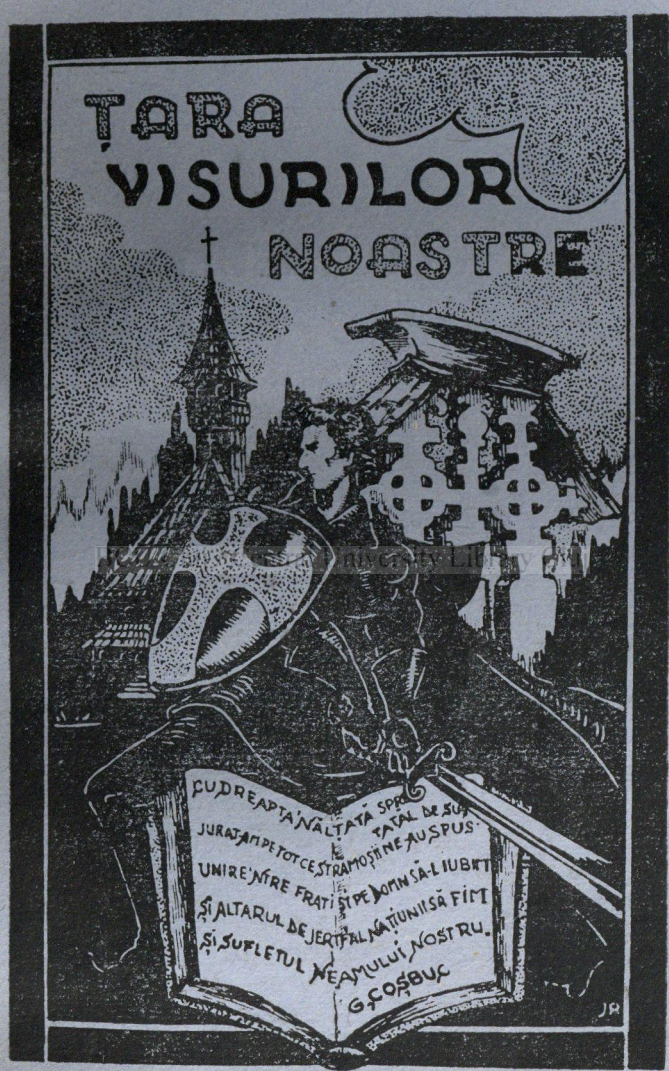

493096

ORADEA

TIMIȘOARA

Sub conducerea : Prof. Augustin Cosma, Timișoara III,
Str. Vadul Călugăreni Nr. 2
Inregistrat Trib. Timiș-Torontal Nr. 98/1941

... ..
 Cu vesele glasuri de tinere firi
 Cuprinși de-amintirea străbunei măririi
 Spre soare ni-e gândul și mergem
 spre el
 Lumina ni-e ținta și binele țel
 Trăiască-ne țara și neamul.
 „Imnul studenților“

Cu dreapta 'nălțată spre Tatăl desus
 Jurat-am pe tot ce strămoșii ne-au
 spus :
 Unire 'ntre frați și pe Domn să
 iubim
 Și altarul de jertf'al națiunii să fim
 Și sufletul neamului nostru.

.....
 GHEORGHE COȘBUC

CUPRINSUL:

Din cuvântarea Mareșalului

Ion Antonescu

C. Miu Lerca

Augustin Cosma

Lică Mureșanu

R. Vidu-Pop

Rodica Deleanu

Nestor Prișca

Relu

Ioan Popovici

Ștefan Peneș

G. Costel

Maia Bistra

C. Costel

Ioan Toma

Viorica Otelia

C. Ghiban

Octavian Popa

Ionel Țuca

I. Cernăianu

Eugen Macri

Viorica Otelia

Relu

I. C. Beiuș

M. V.

Dolores

I. D. P.

Ionifă

Nana

Unirea Basarabiei	1
Primăvara	2
Pace vouă	3
Sonet	4
Răspuns	5
Gânduri	6
Goană	7
Cânt pribeag	8
Indemn la luptă sfântă	9
La răspântie	9
Epigramă	12
Rîdi Pagliacei	13
Epigramă	13
Drăgoicea Mamă	14
Au înflorit caișii	15
Epigrame	18
O clipă cu tine	19
Drum nou	20
Lacul	21
Rătăcirii	22
Epigrame	23
Sub cea din urmă floare	24
Epigrame	24
Femeia 'n epigramă	25
Invitare	25
Frânturi dintr'o fărâmă de viață	26
Rânduri pentru tine	30
Te așteptăm	31
Ad Q. Dellium	33

Tara Visurilor Noastre

Anul VII.

Aprilie - Mai 1943

No. 4 —

Revistă literară pentru tineret. Apare lunar, afară de lunile de vacanță sub conducerea prof. Augustin Cosma, Timișoara III., Vadul Călugăreni No. 2

„Români din patru unghiuri Uniți-vă în cuget, uniți-vă în simțiri“

Noi ducem un război sfânt de apărare a unității Neamului și îndiguirea primejdiei care amenință civilizația Europei.

... ..

Ne-am prins în luptă pentru apărarea unității pământului românesc, fiindcă el este legea noastră de veacuri.

... ..

Nimeni pe lume nu poate să oprească dreptul Neamului Românesc de a-și apăra pământul și datoria lui de a-și continua milenara misiune.

Fiindcă suntem de 20 veacuri și rămânem pentru vecie păzitori ai Civilizației europene la Gurile Dumării și Marea Neagră.

De aici depe pământul desrobit al Basarabiei în aceasta zi care cinstește fapta de Români și de oameni de Stat, a acelor care la 1918 și-au scuturat jugul, pentruca prin viața lor, să asigure unitatea Neamului, afirm dreptul nostru asupra acestui pământ, dreptul nostru la onoare și la unitatea ființei românești.

Pământurile unui neam sunt părți din sufletul lui și nimeni nu poate și nu are dreptul să le uite sau să le trădeze, fără a-și trăda propriul lui suflet de Român.

Ori care ar fi aceste pământuri, noi avem datoria să luptăm pentru ele.

*) Din cuvântarea *Mareșalului Ion Antonescu*, rostită la Chișinău din prilejul aniversării Unirii Basarabiei cu Patria Mamă.

*Azi, urez Neamulut întreg și cer Românilor de pretu-
tindenți să=și unească credința, munca și jertfa pentruca să
asigurăm temelile veșnice ale unității românești de totdea-
una și rostul nostru în Europa de mâine.*

Din cuvântarea domnului: **MAREȘAL ION ANTONESCU**
Conducătorul Statului

Primăvară

*Firicel de ghiocel,
de sub neauă 'nctinel,
ochisorii i=a deschis,
albi ca albul iernii vis.*

*Strop de lapte, lângă el,
se juca un mieluşel,
cu o dalbă ciobăniță,
cu tot soarele'n cosiță.*

*Ea, în lâna lui, inele,
prins a două clopoțele, ~
Cântă clopoțelele,
toaca=toaca nelele.*

*Ciobănița pe 'nserat,
mielu'n poală l=a culcat ~
și=albul pup de ghiocel,
i=a 'nflorit în păr, cercel.*

C. MIU=LERCA

Pace vouă

Toată zarva lumii, toată neliniștea sufletelor, zăngănitul aramelor chiar, — toate se desfășoară sub zodia „păcii“ pe care omeneșirea o caută, înfrigurată și zăpăcită de neputința de-a o găsi altundeva și pe altă cale, decât pe drumul smereniei, trasat pentru vecii vecilor de *Crucea*, simbolul și cheazășia tuturor sfortărilor și suferințelor ce singure deschid calea *Invierii*.

„*Pacea mea v'o dau vouă, nu pacea pe care v'o dă lumea*“.

Pacea lumii este acel vechiu „non serviam“, această Magna Carta a nenorocirii lumii. Pacea lumii e necredință și neascultare, rezemate pe iluzia suficienței — neputinței — omenești. Pacea lumii e glasul sângelui atotstăpănit și omoritor de suflet. Pacea lumii e neliniște, e sete nealinată, arșiță neîmblânzită și foame neîndurată după adevărate pace: *Pacea lui Cristos*.

Pacea lui Cristos e *împăcarea* omului cu sine însuși, pentru a putea dobândi conștiința datorinței împlinite, față de tine, ai tăi și față de *Cel* ce ne-a creiat pe toți și ne-a dat puțința de-a stăpâni pământul în frație și înțelegere.

Pacea lui Cristos e dragoste. Pacea lui Cristos e jertfă. Pacea lui Cristos e dragoste jertfelnică.

Sângele curs pe lemnul Crucii lui Cristos e fundamentul dăinuirii de veacuri și peste veacuri a *Bisericii* întemeiate pe jertfa Crucii. A Bisericii zidurile lățirii și măririi căreia se sprijinesc pe mii, sute de mii și milioane de mucenici ai credinței în Ea și 'n El: Biserica și Cristos.

Pentru aceea porților Iadului nu-le este dat să o poată învinge.

Pentru aceea valurile năpraznice ale urii, invidiei și prostiei unite se sfarmă neputincioase izbindu-se de stâncă tăriei ei.

Căci jertfa pe care e zidită biserica, *Crucea*, a născut sămânța și puțința tuturor jertfelor, pentru cari și prin cari pot dăinui și progresa indivizii și neamurile: ca pe o nădejde și piedestal al strălucitei — *Invierii*, — încununarea suferințelor Crucii.

Pacea lui Cristos e liniștea mângâietoare, picurată, — în sufletele neliniștite de valurile vremii, — de *Cel* ce ne dă tărie de-a face „cele ce trebuie să facem.“

În fața neliniștei sufletelor, stârnită de furtuna vremilor ce ne cârmuesc – llniștea noastră curge, din *împăcarea*, prin smerenie și pocăința, *cu Cel ce cârmuește lumea și vremile*.

Tăria noastră ne e în gândul de-a nu vrea nimic ce e al altuia; în a ne simți tocmai pentru aceasta, întăriți în credința ne-strămutată, aceeași azi, ca pe vremea furtunosului Baiazid :

„ – De-o fi una de-o fi alta, ce e scris și pentru noi.

Bucuroși le om duce toate, de e pace, de-i rășboiu“.

Ieri și azi și în totdeauna, cu puterea atotstăpânitoare a dragostei de Dumnezeu și de zidirea Lui, am stat neclintii în mijlocul furtunii vremurilor.

Cu iubirea de moșie e toate cutropitoare.

„*Câți veniți, se făcure toți o apă și un pământ.*“

Când ne apărăm doar sărăcia și nevoile și neamul, cu ajutorul Celui ce a zis tuturor celor ce vreau să-l asculte, dar mai ales acestui popor român, adânc credincios, smerit, postelnic și iubitor de Dumnezeu: *Nu vă temeți, Eu am învins lumea ! de cine ne vom înfricoșa ?!*

Cu noi este Dumnezeu ? Înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu ; care a înviat din morți cu moartea pe moarte calcând și celor din morminte viață dăruindu-le.

Cristos a înviat.

Prof. AUGUSTIN COSMA

SONET

In sufletu-mi tu ai sădit durere ;
 In ochii mei atâtea lacrimi grele !...
 Pe frunte și pe gândurile mele
 Ai pus pecetea negelor mistere...

Și pașilor pătrunși de-a ta ființă
 Le-ai dat puterea dorurilor tale ;
 Mereu să caute a fericirii cale,
 Și să găsească numai suferință.

Mă simt orbit de-atât' obscuritate,
 Și atât de frânt în a vieții dramă,
 Că simt cum inima mai rar îmi bate...

La tine ochii întristați mă cheamă
 Plecați de soartă și singurătate;
 Și plâng cu tine astăzi, dragă mamă...

LICĂ MUREȘANU
 Lic. „Tr. Doda“, Caransebeș

Răspuns

Zadarnic e răspunsul la întrebări ascunse,
 Când ele de-a 'ndoii otravă sunt pătrunse.
 Zadarnic orice trudă; a dovedi nu pot,
 Nici sufletul din mine în stare nu's să-l scot
 Și ți-l trimit anume în luciul să privești
 Și chipul tău fericitor în el să ți-l zărești.

Mă turbură 'ndoiala ce sufletu ți cuprinde,
 Când la a ta icoană o candel'ăș aprinde:
 Lumina-i să străluce singurătății mele
 În ziua fără soare, în noapte fără stele;
 Căldura-i se reverse pe inima-mi de gheață,
 S' ațâțe'n ea speranțe și dor de-o nouă viață.

Bobocul se destramă de cauți a-i pătrunde
 Aroma și parfumul pe care îl ascunde
 Și când l-ar chema viața și când ar înflori
 Zadarnic va fi soare, el nu va tresări.

R. VIDU-POP

Gânduri

E noapte târzie de iarnă. Cerul cenușiu e gata să și deschidă porțile.

Stau lângă foc, în casa fără de lumină.

Prin noaptea neagră, au început acum să zboare fulgi mari, mari și albi. Se scutură cireșii lui Dumnezeu? Aruncă îngerii petale de traudafir sau își scutură arpicioarele argintate? Nu, nu unt nici flori de cireș, nici petale și nici argint. Sunt fulgi de zăpadă zburdalnici, scăpați din zăgazarile nourilor.

Gândurile mele sunt tot atât de albe și ușoare: ca neaua.

Oare, de unde vin și unde merg?

Fulgii vin din nouri ca să se aștearnă pe pământul cel negru, să-l îmbrace, să-l facă frumos.

Gândurile pleacă dintr'o amintire, vin dela o răscruce de drumuri în bătaia fulgilor și se duc la „el”. „El” pe care îl visează orice fată dornică de dragoste. „El” ce e atât de aproape, și totuși departe. „El” care mâine va dispărea din mintea elevei în fața profesorului nostru de „Latină”. „El” la care visează cu ochii deschiși, cu sufletul încărcat de duioșia unei ninsori, o elevă.

17 Ianuarie 1943.

... ..

Martie. Seară caldă, instelată, ca de plină primăvară.

Pentru mine a venit primăvara, dar vrea să plece. Da, vrea să plece, căci nu am știut cum să-i aștern la picioare ghiociei mei nevinovați. Erau și plăpânzi și sfioși. N'au știut cum să-și ridice capul. Ea, primăvară, i-a primit la început cu dragoste, căci erau curați, apoi cu milă și acum, poate râde de ei... „prostituții”. Da „prostituții”.

Dacă nu te știi preface, dacă nu știi să minți, dacă te arăți așa cum ești, cu tot ce simți și gândești, dacă închizi ochii când ești mințit, ești la fel cu ghiociei cei nevinovați.

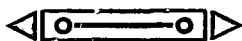
Și eu sunt ca „prostituții” fiindcă n'am știut minți când trebuia să fug de „el” și de cuvintele aceluiași „el” veșnicul visat ce a venit, m'a făcut să cred în dragoste,

vă fiu fericită. „El“ la care m'am gândit în serile înghețate de iarnă, în amurgurile de primăvară când mă întorceam acasă. „El“ pe care voiam să-l întâlnesc și mi se părea că-l văd în fiecare trecător, dar care nu venea. „El“ ce a venit, apoi, pentru a mă scoate din visare, a mă trezi, a mă face să cred că există dragoste, dragoste curată, așa cum doresc eu.

Același „el“, azi îmi pare altul. Dece? Oare ce putea să-l schimbe?

N'a văzut el ghiociei cât sunt de plăpânzi și sfioși? Dece n'a încercat să-i încălzească din lumina lui, căci este soarele primăverii mele.

RODICA DELEANU

„Simfonii Nocturne“

GOANA

Din plumbul ce întunecă înaltul
 Cad stele de zăpadă 'ncet, iar moale
 Din hornuri fumul se ridică 'n rotocoale
 Și-un alb covor și așterne 'n zare faldul

În liniște, sub a tăcerii poale,
 Străvechiul ceas doar își mai poartă saltul,
 Îngroapă 'n colbe un an și-așteapt' un altul,
 Ce-și duce vieața greu pe-același cale.

Pe cruce, răstignit, Hristos privește:
 E martorul atâtor v emi trecute,
 Iar vântul, crud, suflând îl biciuiește.

Și-un gând hoinar, ieșind din negre cute,
 Străpunge vâl de vis și-ți amintește,
 Că totu — aleargă veșnic pe 'ntrecute.

NESTOR PRISCA

Cânt pribeag

Pentru Niment

*Pentru cântul de ieri, de mâine, de-acum,
Cersit-am un galben în drum*

*Bătutu-m'au pe cale și ploala și vântul,
Smulgându-mi din strune cuvântul.*

*Când m'am oprit umil din cale și când,
Pășit-am prln frunza căzând,*

*În uși m'am plecat, așteptând un dar,
Truda mi-a fost în zadar...*

*M'a văzut și-a râs stăpânul la geam
...Foșnea a frunză pe-un ram...*

*Stăpâna m'a gonit cu cântecul drag:
— „Zvârlișt strălnul din prag!”*

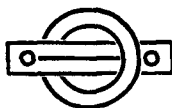
*P calea 'nghețată plecat-am supus,
Luându-mi tolagul m'am dus...*

*În zarea tăcută mi-e cântul rămas...
...La cine să caut popas?*

*Dece să frâng pe strune durerea,
Saștern durerii tăcerea?*

*Unde s' aștept în viață odihna?
Unde mi-e sufletului fiina?*

RELU

Indemn la luptă Sfântă

*Români, treziți din somnul urâ: și greu al morții,
Noi, ceasul luptei sfinte cu toți l am auzit;
Cu Crist în fruntea oastei, în răsărit departe
Noi ne-am legaș să 'nvîngem în lupta ce-am pornit.*

*Puterea tiraniei dușmanilor năvalnici
Ce-amenință de secol străvechiul nost pământ,
Arzând cu foc din sânul pământurilor grase
Neghina 'mprăștiată de-al tartorului vânt.*

*Sub scutul Crucii sfinte noi ne-am jurat s'aprimem
Lumina adevărată pe veci în Răsărit,
Să facem țării noastre o soartă și-un renume
Așa cum le dorirăm de când ne-am pomenit.*

*La luptă, frați, la luptă, indemnul nostru este,
Să-i facem țării noastre fruntarii de granit,
Hotar să ne cuprindă pe toți de pretutindeni
Sub scutul Crucii sfinte pe veci ne biruit.*

de IOAN POPOVICI-NAVACONI
Inst. p. ocr. Orbilor
Timișoara

UNCHIUL ȘI NEPOTUL

La răspântie

Era în vacanța Paștilor 1942 când nepotul Georget făcu o vizită de câteva zile unchiului Teodor, învățător pensionat și mare gospodar în comuna S. Unchiul care instruisese zeci de generații, neavând copii, era foarte încântat de vizita nepotului, căci avea ocazie să stea cu el de vorbă și să afle multe noutăți ce-l interesează.

Se înțelege că unchiul s'a interesat mai întâi de sora dânsului, mama nepotului, de tată și de ceilalți frați ai acestuia, a trecut apoi la neamuri s'a interesat de învățători, de preoți, și de fruntași satului pe care îi cunoștea. După aceasta a trecut la situația războiului — amintind și chestia Românilor refugiați și expulzați din Ardealul de Nord.

Intr'o după amiază, după ce răsfoi gazetele, Unchiul își chemă nepotul zicându-i :

— Dragă Georgel, nu te superi, dacă mă interesez și de situația ta.

N. — Cum m'ași putea supăra pentru acest lucru, dragă Unchiule? Tocmai dîmpotrivă. Îmi face mare plăcere să'ți spun că ne-am făcut tabloul de absolvire, că peste trei săptămâni începem examenul de bacalaureat.

U. — Frumos lucru. Eu credeam că mai ai un an de liceu afară de acesta. Dacă te găsești în pragul bacaleureatului, ian spune, cum te lauzi cu învățătura, și ce părere ai de acest examen?

N. — Cu învățătura o duc bine, căci am medie de 8,50, și nu am nici o teamă de bacalaureat. Timpul ce-mi mai rămâne îl înpart așa ca să repet întreg materialul.

U. — Înțeleg eu bine toate acestea, dar odată încheiat anul școlar, cum vă comportați voi, — absolvenți ai liceului, — față de disciplina școlară, față de elevi și față de profesori?

N. — Am terminat cu disciplina școlară — Adio număr și chipiu. Pun pălăria pe cap și țigareta în gură, ieșim la preumblare facem ochi după fete căci suntem și noi domni. Pe elevii mai mici nici nu-i vedem. — Pe profesori îi salutăm numai când ne vin în față. Ah băieții (colegii) sunt foarte porniți contra profesorului de matematici, pentru că s'a purtat rău cu noi, ne-a dat note mici și ne-a necăjit cu probleme grele.

U. — Cu toate că nu sunt de acord cu felul de cugutare a tineretului, și cu nesocotirea disciplinei, cred că nu vei fi chiar tu — nepotul meu și elev bun — cel mai răsvrătit dintre colegii tăi, și capul răutăților. Dar spune-mi ce voiești să urmezi după ce ți-ai luat diploma de bacalaureat?

N. — Nu sunt eu capul răutăților între colegi, dar nici nu pot rămâne de ei. — Dragă Unchiule, — căci mă iau în bătaie de joc. — Drept să-ți spun nu m'am prea ocupat cu gândul, ce voi urma, după ce voi lua diploma de bacalaureat. — Mă voi mai cugeta, și poate voi alege între Filosofie și Drept.

U. — Dece nu te duci la inginerie, sau la medicină, dragă nepoate.

N. Nu merg Unchiule, la inginerie că se cere multă matematică, iar la medicină sunt șase ani de Universitate. Poate că mă voi duce la cursul de notar, căci scap mai iuie de școală. Dar până la toamnă mai am timp de gândit.

Cam în felul arătat se prezintă mentalitatea tineretului nostru școlar ajuns la *răspândia drumurilor*: lipsit de conștiință, fără busolă și fără hotărâre.

Cetind dialogul reșrodus, m'am zis, că nu fac lucru de prisos: dacă examinez prin revista „*Țara Visurilor Noastre*”, chestiunea, *când se găsește tânărul la răspândie*, și ce *trebuie să știe fiecare tânăr* care dorește să fie de folos Neamului Românesc și Țării Visurilor Noastre? Voi răspunde. În fața răspântiei, de regulă se găsește tânărul când termină cursul primar, când termină gimnaziul și când termină cursul superior.

La prima și la a doua răspândie copilul e prea crud, pentruca el singur să-și poată alege drumul de urmat. În ajutorul lui vin de regulă părinții, învățătorul, neamurile sau vecinii, după cum este cazul *)

După terminarea a patru clase secundare pe lângă căile anterioare răspântia mai are o cale de urmat — cea de scriitor la vr'un oficiu sau în vr'un birou particular.

Răspântia principală se deschide în fața tânărului, după ce și-a luat diploma de bacalaureat a liceului. Căările ce pleacă dela acest punct sunt foarte numeroase — foarte surâzătoare, dar deopotrivă de spinoase.

Înainte de a se hotărâ ce cale să apuce, tânărul, de ori care sex ar fi, trebuie să știe:

— că este o părțică alcătuitoare a Neamului și Sta-

*) După terminarea școlii primare tânărul are de ales între a rămâne la plug, a continua învățătura, sau a se angaja ucenic la meserie, ori la comerț.

tului Românesc și că trebuie să devină un factor folositor activ al acestor comunități;

— că el prin sănătatea fizică, și prin cumiștenia dăruită de Dumnezeu reprezintă un *capitol în deventre*, creator de valori materiale și spirituale spre binele și fericirea proprie, a familiei, și a neamului său — că el — prin ruina sănătății și sdruncinarea umeșteniei devine un putregai, ocolit și desprețuit de toți,

— că fiecare indeletnicire ori care ar fi și oricum s'ar numi ea, dacă este serios învățată și stăruitor practică, — este aducătoare de câștig,

— că nici o indeletnicire sau profesiune, nu este scutită de neplăceri, de șicane, de mizerii, precum nu există trandafiri fără țepi,

— că prin voința măsurată, și prin stăruința de fier, tânărul poate ajunge până la cea mai înaltă treaptă socială, așa precum a ajuns Napoleon la Francezi, Averescu la Români, Mussolini la Italieni și Hitler la Germani.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ST. PENEȘ

Epigramă

Lui T. O. A. Lugoj la poezia „Vânt pribeag”

In loc de durerea să-ți-o ducă
 Mai bine-ai cere dela vânt,
 Ca să deștepte muza-ți mică
 Ș'apoi... poți scrie cu avânt.

G. COSTEL Beiuș

Ridi Pagliacci . . .

Din jurnalul unei actrițe de circ...

*Eu... sunt doar o palață fără suflet,
Atâta sunt, dar ce vă pasă vouă?
Nu vreau să știți c'am smuls din mine râsul
și vi l-am dat cu mâinile — amândouă!*

*În râsul meu e un hohot fără lacrimi,
Nu-l înțelegeți voi, nu v'am cerut-o,
Dar flecare clipă strigă'n mine
și-aud mereu același: „prefăcută!”*

*În drumul vostru eu sunt doar o mască,
Așa am fost de soartă blestemată
Dar că în mine colcăe durerea
Nu vreau să aflu nimeni, niciodată!*

*De câte ori mi-e teamă de trădare
cu pumnii strănșt mă 'năbuș în tăcere,
Sfârșită cad atunci de neputință...
Iar lumea să mai râd odată-mi cere...*

*De-aceea când vă văd mă rup din mine
Și râd în fața voastră, râd ca dracii,
Am învățat nimic să nu mă doară,
Să râd de mine: „Ridi Pagliacci!”*

MAIA BISTRA

Epigramă

Lui I. Cernăianu la poezia „Intunecimi”

*Amice 'n versuri până acum
Ai fost poate, chiar cel mai bun,
Dar astăzi muza-ți s'a culcat
Și 'n întunec te-a lăsat.*

C. COSTEL Beiuș

Mamă

Mamă nu știu de ce numai mi-e gândul la tine
de când mi-a fugit sufletul unde mi-a rămas copilăria
sub nucul Toamnei îmbrăcat în hainele pline
de-albastrul tainelor în care-mi plânge nebunia.

Nu mai sunt aproape de nimeni mamă:
nici de mine și nici de tine; aici doar singurătatea
mă mai trimite în trecut să gust ca dintr'o poamă
plină de mustul visului frate cu moartea.

Acolo, mamă, vreau să fiu, unde mă scăldau basmele tale
unde vorbeam în mine cu stele și râul
unde nopțile veneau în sat cu doinele 'n poale
și unde diminețile mângâiau câmpul, râul și grâul.

Parcă mi a rămas acolo tot ce am avut:
pe tine mamă umbra mea, satul cu horele lui,
iarna cu basmele în care am crezut
... și astăzi, tu mamă, de astea nu-mi spui.

Mă mângâie timpul povestea mi-o toarce
tu nu mai ești, mamă, cum numai sunt eu.
În urma parcă niciodată nu mă voi întoarce
că mi simt gândul rece ca trupul de greu.

Când poate odată mă va alunga viața la tine,
se vor juca pe mormântul tău florile,
vor plânge sălbatec tristețile 'n mine
iar moartea-și va acorda în liniște viorile.

IOAN TOMA DRĂGOICEA
(fost Nelu Toma)

Au înflorit caișii

(Fragment din romanul neterminat „In refugiu“)

— Azi noapte au înflorit caișii!

Cu aceste vorbe intrase Maria, într-o dimineață de primăvară, în camera Rodichii, deschizându-i larg fereștrile.

— — — — au înflorit caișii?

Fata se trezise cu zâmbetul tinereții, alergând zglobie spre geamul încruntat.

— Unde? Maria! unde?

Ochii servitoarei bătrâne se umpluseră de lacrimi.

— Acasă la noi Domnișoară, acasă în satul nostru.

Rodica abia acuma observase monotonia din jurul ei; case și iarăși case, străzi pvaate, copaci goi, oameni cu fruntea aplecată.

„Acasă la noi“.

Parcă a fost numai un vis, un vis scurt, care a dispărut odată cu toamna unui cântec trist. Căci, n'a mai fost o toamnă ca aceea; n'a mai fost și n'are să fie nici odată.

Ii venea în minte grădina lor eu șirul lung de caiși înfloriți, care în fiecare dimineață de primăvară o trezeau din somnul de copil.

„Azi noapte au înflorit caișii“.

Era destul să audă odată din gura Mariei; alergase pe afară cu picioarele goale în cămășuța-i subțire, sărutând florile pe rând.

Erau florile care-i aduceau primul surâs al primăverii; surâsul ochilor ei verzi.

Căci Rodica era copila primăverii. S'a născut odată cu florile de zarzări; odată cu zâmbetul frunzelor de măr, culoarea cărora a rămăs oglindită pe veci în priviri.

„Azi noapte au înflorit caișii“.

Oare de unde știa Maria? se întrebasese în gând.

„La noi acasă“.

Ce o fi la noi acasă? cine le sărută, cine le zâmbește?

Nimeni ! Căci nimeni nu se născuse cu ele, nimeni nu le strânse la piept atâția ani și nimeni nu le purtare zâmbetul în ochi, florile ei, numai ale ei. Nu erau nici ale Mariei cu toate că le iubise și nici chiar ale mamei sale, care le sădise cu atâta dragoste.

Iubirea ei era secretul unei inimă de copil a cărei icoană se revărsa ca o rază de aur pe fiecare floare. Fiecare ascundea un gând, fiecare îi aducea un vis și o poveste.

Caișii trezeau în ea primul surâs al primăverii ; sărutul cald al unui început de fericire.

Zarzării se deschideau odată cu cântecul păsărilor din măguri ; odată cu dorul și setea de viață.

Urmau apoi lilieci primelor povești de dragoste. Cu floarea lor a început să iubească ; parfumul lor i-au adus prima serenadă de Mai.

O serenadă pe care abia acuma o înțelege.

Dar salcâmi ? Ulița copilăriei mele cu șirul lung de salcâmi, de unde Feții-Frumoși îi trimiteau iluziile pline de farmece ; de unde lelele îmbrăcate cu haine de aur și perle îi țeseau firul vieții.

Numai castanii s'au făcut triști dintr'odată. Acolo i povestea bunica, ș'apoi dintr'odată nu i-a mai povestit nimeni.

O căuta în fiecare seară, dar n'a găsit-o Maria i-a spus că s'a mutat în cer să o privească dintre îngeri și să o ocrotească de smei și balauri.

Sărmana bunică ! Ședea veșnic sub umbra castanilor bătrâni, bătrâni ca și ea și ca munți Meseșului, care se vedeau ca un nor cenușiu din zările albastre ale satului.

Și pentru aceasta se ascundea de castani.

Pe uliță a trecut o mașină.

— Uf ! exclama Maria cu durere, fugind din cameră cu ochii 'nlăcrămați.

— Uf ! zise Rodica ascunzindu-și ochii în pernă.

Biata Marie, gândul fetei se întoarse iarăși în sat, în satul măgurilor sălăgene unde a cunoscut-o pe Marie. A venit la ei după ce sub castani nu mai povestea bunica.

Cum ? nu știe. O vedea veșnic lângă casă, ajutând mamei sale la gospodărie și îngrijindu-o pe ea.

Numai că Rodichii îi plăcea singurătatea. Biata Marie, deși a încercat să-i povestească ca bunica, fetița fugea de ea.

Nu-i plăceau poveștile Mariei fiindcă le spunea în casă, când toamnele ploioase au bătut la geamuri și castanii din grădină tremurau de frig. Dar fugea de ea chiar dacă nu-i povestea. Fugea fiindcă o căuta pe bunica. Părul ei alb, vocea ei blândă și mâna cea moale care-i mângăiau buclele negre.

Maria avea păr negru, mână aspră și voce bărbătească, ceea ce nu i-a plăcut.

Cu greu — mult mai târziu, se obișnuise și cu Maria, atunci când poveștile erau numai un vis, iar zorile realității au început să-i bată la geam.

Lumea basmelor a trecut. Ulița copilăriei cu șirul lung de salcâmi îi aducea doi ochi negru și mari.

Era Făt-Frumos cel adevărat care a venit într-o zi, când parfumul liliiecilor i-au atins fereastra cămăruței albe.

Venise dela institut în vacanța, de Paști. Satul odinioară liniștit era plin de soldați care se instalaseră și în casa parohială. Părintele — tatăl ei, i-a primit cu multă căldură, cedând chiar camera lui sublocotenentului de vânători: Romulus Alexandru.

Prin geam l-a văzut primadată. A crezut că-i o poveste, totuși, era chiar așa cum l-a visat în basmele pe care i le spunea bunica, apoi codrii și florile.

Două săptămâni s'au iubit, după care iubire el a trebuit să plece mai departe iar ea la institut. Băiatul îi scrisese nu au apoi totul s'a sfârșit.

Numai liliicii ar putea să povestească valsul inimii lor când fiecare floare își destramă mireasme parfumate pe drumuri.

A venit toamna. O toamnă acoperită cu frunze de aur, o toamnă la care Rodica se gândia veșnic cu durere.

Totul s'a petrecut cu prin vis. S'au văzut dintr'odată alungați din satul unde și-a tesut zorile copilăriei; din satul unde toate florile erau numai ale ei.

Plângeau caișii și zarzării, plângeau castanii bunicii și plângea și ulița copilăriei.

Măgurile poveștilor au petrecut-o până departe, într'un loc unde și fruntea înaltă a lor a încetat de a se mai zări.

Și ea a ajuns la Sibiu cu părinții cu frații și cu Maria, care nici de cum n'a vrut să rămâne sub alți stăpâni.

Burgul s'a arătat prietenos, dar nu era pentru sufletul Rodichii. Ploile, vânturile iernei o întristau ori de câte ori trebuia să stea închisă și să privească din fereastră clădirile medievale din față. Ii plăcea să vadă cum frunzele cad, cum crengile plâng și se îndoaie de vântul sălbatec al satului.

Dar satul ei era într'o altă țară; departe, într'o țară unde astăzi poate au înflorit cașii.

(urmează)

VIORICA OȚELIA

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Epigrame

Unui „poet” ateu

Să nu crezi că-i lucru greu
Să afirmi că ești „ateu”.
Lucrările-ți — așa văd eu —
Sunt făr'de nici un Dumnezeu.

Caracterizare (unui coleg...).

Ca persoană: incapabil.
Ca elev: este plauzibil.
Scriitor: Imperceptibil.
Și ca prost: e invincibil.

O clipă cu tine . . .

O clipă cu tine
E vis plin de soare,
O zi fără tine
E chin ce mă doare.

Te scuturi ca visul
D n roua iubirii,
Așterni paradisul
Din raza privirii.

Cu toate că 'n suflet
De-apururi te port,
Când nu ești cu mine,
Tot timpul e mort.

De-aceea te cheamă
Plângând ochii mei,
Când noaptea destramă
Lumini pe al ei.

Un cântec ce-alină
Al lacrimii puls,
Din vraja-ți divină
Destinul mi-a smuls.

De-aceea durerea
In clipe deșarte,
Mi-alungă tăcerea
Când tu ești departe.

Și inima toată
In liniște cântă,
Când dorul mi-arată
Făptura ta sfântă.

De nu vrea destinul,
Să sper cel puțin,
Cu doruri suspinul
Ușor să-mi alin.

Vieța mi-e drumul
De flori presărat,
Iar tu ești parfumul
Ce-atât l-am cântat.

Trecutul să-mi ție
O rază de soare,
Vieța să-mi fie
O dulce așteptare.

O clipă cu tine
E vis plin de soare,
O zi fără tine
E chin ce mă doare ;
Cu toate că 'n suflet
De-a pururi te port,
Când nu ești cu mine,
Tot timpul e mort.

C. GHIBAN

Din „Flori de Primăvară“ Volumul II.

Drum nou

din vol. în m. s. „Au cântat cocoșii“

Mi-am încrestat cântările 'n răbojul vremii
 Și-am să le 'nalț pe un pedestal în zori ;
 Vreau să-și întind' aripile în nori,
 Ce adormiră duși în poala lumii.

Vreau să le 'nalț când vor porni din nou,
 Ca să ajungă stelele din sbor ;
 Vreau ca să nu cânte infinitul dor,
 Pierdute, rătăcind pe drumul nou.

Ieri m'am jucat cu cântecele mele
 În lumea cu străfundurile-albastre ;
 Am prins în mână miile de astre
 Și m'am ascuns în umbra unei stele.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 Sunt frate bun din vesnic i cu zarea
 Și'n baere de gând ; vreau s'o încing,
 Dar cântecele tainice mă înving,
 Și mă pornesc ca să le-ascult chemarea.

Cu sutele de turme rătăcesc,
 Peste întinsul albelor câmpii ;
 Hei ? ! M'am pornit cu sute de copii
 La malul depărtării s'odihnesc.

Oh ! Vruî s'ajung la Tainicul Izvor,
 Și istovit căzui pe drumul nou ;
 Dar mâine voiu porni la drum din nou
 Ca să-mi astâmpăr infinitul dor.

OGTAVIAN POPA

LACUL

Pe vârful unui munte, într'o covată largă cu marginele vălurite, pământul și-a deschis parcă un ochiu spre cer. Un lac de munte, un iezer, cum fi spun ciobanii, care în jurul focului noaptea, cântă din fluer.

Brazii își apleacă fruntea lor măreață, oglingindu-se în apele albastrii. E atât de limpede lacul, încât în fundul lui se zăresc păstravii înotând.

Parcă te găsești într'o țară de basmuri. În aerul parfumat de mirosul brazilor, de câte ori n'am trecut pe cărările înguste de pe mal, de câte ori n'am stat țintă cu ochi la oglinda apei, așteptând ca el să depene o poveste cu „Feți frumoși și Ilene Cozinzene“. De câte ori în nopțile cu lună am stat privind la apele arginți, în timp ce vântul adia printre brazi și de undeva departe, un păstor își cânta durerea din fluer.

E mult de atunci ; timpul s'a scurs încet, lacul a rămas tot același, iar eu am plecat. Azi doar gândurile mele mai colindă pe cărările umbrite de pe marginele sale. Noaptea, când stau ostenit cu capul între mâini, parcă mai aud șopotul monoton al valurilor, care îmi spun : „Vino... vino din nou pe malurile mele ! Incepe să vie primăvară, a început să înflorească ghiociei, încurând voiu fi înconjurat de flori, vino și tu să culegi câteva și să-ți oglindești fața în oglinda apelor mele !“

IONEL R. ȚUCA
cl. IV-a C. D. L.

Rătăcirii

I

In cetatea năruită,
Sus, în munți, departe
Ghiara vremii vestejită
Scurmă 'n pietre sparte.

De paianjeni borta-i plină
Și lumini stinghere
Zugrăvind perdeaua lină
'N umbre de himere.

...Colo 'n colț a stat uitată
Maica gânditoare
Ca o zână fermecată
De o vrăjitoare.

Nu s'a plâns s'audă vântul,
Ingerul, strigoiul...
Buzele au ucis cuvântul,
Genele șiroiul.

A venit târziu prea sfântul...
I-a citit în carte
Și-a vestit înstrăinatul
Din țări depărtate.

Că măicuța e bolnavă
Și că-l plânge 'n hohot;
C'a murit o stea pe slavă
Și s'aude-un clopot...

II

Prea târziu venise fiul,
Era scris de soartă;
Raza ce i-o da pustiul
Să fie 'ngropată...

... ..

Intr'o frunză spânzurată
Cântă amintirea,
Ceru 'n marea 'ngândurată
Și cerne oglindirea.

Lângă țărm, pierdut așteaptă
Cel ce n'are nume,
Cel ce zodia 'nțeleaptă
Și-o citește 'n spume.

Peste vieață gândul trece.
Să găseasc' o rază,
Să-i sărute lutul rece
Și să-i fe pază.

Dar o cli'pă de lumină
Nu i-a fost icoană
Din trecutul de rugină
Fumul curge 'n goană.

A rămas durere mută
Cerule s'o adape,
Ca o boabă neștiută
În noian de ape.

...Fâlfâit de luminiță
Răstignită 'n ceață;
Un crâmpieiu de răsmeriță,
Cântec de-o vieață.

III

Valul mării necuprinse
— Svon din neființă —
Are 'n cresturi neguri prinse,
Dor și năzuință.

Nimeni taina nu i o știe,
Numai ceia care

Dorm în vasta 'mpărăție
Din profunda mare.

Să-i unească, să-i cunune
În zidiri de oase.

...Raze și-au urzit destinul
Și-au țesut păcate...
Undele-au furat streinul
Steaua să-i arate...

Că s'au dus acolo sute
Ș-au crescut cetate.
Luna le trimite slute,
Doruri legămate.

Cu cernitele cunune
— Cercuri luminoase —

I. CERNĂIANU

Epigrame citite la serbarea studenților dela Politehnică

Colegul Șuboni — a fost
la munte la skiuri. În ace-
lași timp un Domn a cân-
tat aci — dintr'un fluer.

Se spune că salopeta ar
fi confecționată din pă-
ioase.

Pe un tunar care mergea agale
Nu știu cum s'a întâmplat

Tendința pastoral a șc. noastre
Vă spun drept mă înspăimântă:

L'a întâlnit un cal pe cale

Unul se sue pe munte
Altul din fluer ne cântă.

Și l-a mâncat
Dar calul militarizat
N'a vrut de loc să se desmintă
El un bocanc nu i-a mâncat

Dlui Lascu — referitor
la cântecul Cine m'aude
cântând.

Motivul îi lipsea o țintă.

Că toți venim aici din când în

La cinematograful Ca-
pitol — e o afluență ex-
traordinară de școlărițe.

[când,

E un semn de disciplină,
Deci — cine te-aude cântând
N'are nici un fel de vină.

Când văd atâtea fete stol
Mă gândesc într'un fotoliu —
Asta nu e Capitol,
Ci mai degrabă Capitoliu.

Eugen Macri

Sub cea din urmă floare de April

Sub paltinii cărărilor pustii,
vom rătăci spre cântecul de apoi
când anii lungi vor trece peste noi,
ca freamătul castanilor târzii.

Icoana unui cântec de copil
ne va privi cu ochii 'nlăcrămați,
vom trece toți, vom trece ne'ntrebați
sub cea din urmă floare de April.

Și'n fiecare colț vom risipi
o fărâmă deprinsă din trecut,
vom fi tot noi, acei dela 'nceput
ce-am învățat a plânge și a iubi.

Vom fi tot noi, dar visele și anii
ne'nzepeziră tâmplele sub tei,
ne vor uita poveștile cu smei
și lângă poartă o plânge maghiranii.

S'a stinge visul palid de copil
cu serenada ielelor din munți,
ne vom întoarce palizi și cărunți
spre cea din urmă floare de April.

VIORICA OȚELIA

Epigramă

Unei duduțe cu visul în stele.

*Tănuite gânduri grele
Baț în mintea ta suroi;
Ce păcat că-l visu'n stele
Sî-s picioarele'n noroiu.*

RELU

Femeia în epigramă

Aluzie la epigrama unei d-șoare
în care da sfat unui epigramist
să se facă bucătar

Femeia are rol de seamă,
In genurile literare.
Mai nou a făcut progres mare
În epigramă.

Cu spirit viu, cu talent rar,
Catrenele-i sunt de-admirat...
Ea caută un om talentat
De bucătar.

Iar cetitorii — guri căscate —
Așteaptă ca epigramista
Să publice acum și lista.
De bucate.

I. C. L. S. V. Beiuș

Invitare

S'a scris cu ocazia ultimei serbări a clasei a VIII-a
dela L. S. V. din îndemnul sufleurului.

*Dacă șoaptele te 'ncântă
Dacă ele-ți stâmpăr dorul
Vino mâine la serbare
Și ascultă... șoptitorul*

M. V.

Frânturi dintr'o fărâmbă de viață...

(Nicolită)

Acum vre-o lună de zile stăteam, într'o seară în pat și ascultam la mama și vecina noastră, vorbind, despre tatăl lui Nicolită. Mama zicea că e un om rău, așa zicea și vecina, pentrucă s'a purtat în felul acesta. Eu fi dădeam dreptate negând afirmațiile mamei și a vecinei și pentruca să vadă și mama, sau mai bine zis să o fac să creadă ca și mine, am întrebat-o cum ar vrea ea mai bine, să nu mă vadă deloc dar să mă știe bine? sau, să știe că putrezesc în pământ? Atunci mi-a dat dreptate și a văzut că acel om n'a făcut așa pentrucă e rău, ci tocmai pentrucă e bun. Și cu toate acestea nici eu nu sunt bine îndreptat că a făcut bine sau rău, frumos sau urât. Că e omenească sau nu, ceea ce a făcut. Cine știe ce e bine și rău!?

Mi-a duc aminte că era un băiețel frumos de vre-o 10 ani, când a venit pe lângă noi. Intotdeauna era îmbrăcat în alb. Tatăl său era om bine instărit și avea bani ca să-i cumpere tot felul de jucării. Deaceea nouă pe plăcea să ne jucăm cu el. Avea un cal de lemn pe care stam toată ziua și eu și frații mei ca și toți ceilalți copii. Fiecare se urca pe cal pe rând. Mama avea grija de el ca de ochii din cap că doar el era singura ei nădejde și mândrie. Când îl vedea frumos îmbrăcat și frumos și la chip își aducea aminte de tinerețea ei, când era ea învățătoare la o grădină de copii și se întâlnește cu tatăl lui, fecior frumos și foarte deștept.

Intr'o zi ne jucam mai mulți copii în fața casei noastre, după ploaie, de-a moara. Oprisem apa care curgea pe pârâu și în baltă am pus o morișcă, așa cum au morile de apă, făcută din tului de porumb. Noi ne jucam prin apă iar Nicolită stătea pe marginea pârâului și se uita la noi. El era fericit și numai văzându-ne căci mamă sa nu-l lăsa să se joace în apă. Dintr'o dată apa a rupt digul făcut de noi. Atunci el a sărit în apă și a început să ne ajute să tocim la loc digul dar n'a ajuns să terminăm digul întreg pentrucă l-a văzut mamă sa și l-a dus acasă. A stat Nicolită în pat atunci trei zile că nu cumva să se îmbolnăvească.

Dar vremea a trecut și Nicolită a fost înscris la gimnaziul de băieți din orașel. Mamă sa îl iubea foarte mult. Când mergea acasă cu note bune e îl săruta și atunci puiul putea să facă ce vrea câteva zile.

Când venea la noi ne încam toți de-a caii. Lângă noi ședea nana Mărie cu baci Adrian. Ei aveau cai și o vacă cu vițel. Când venea Nicolită la noi atunci mergeam cu toți la nana Mărie să ne jucăm cu caii și cu vițelul. Vara nana Mărie pleca cu pipar ă (ardei verde) lubeniță și pepeni, pe sate pentruca să le dea în schimb pe grâu. Atunci Nicolită venea la nana Mărie și se ruga frumos să-l ia și pe el. Baci Adrian râdea pe sub mustață și apoi zicea cu vocea lui sonoră de bariton „lasă, măi Mărie, să viră și el cu noi că n'o să moară caii dacă trag cu 30 kg. mai mult” și Măria îl lua și pe Nicolită cu ei. Prin sate Nicolită făcea socoteala cât grâu trebuia să primească tovarăși lui de drum iar când poposeau mergea prin sat și pe la biserică să vadă cât mai multe. Așa își petrecea Nicolită vara iar când venea toamna acasă, era scris la școală.

Așa au trecut patru ani de zile.

După cl. IV-a Nicolită a fost scris la școală la Lugoj pentrucă în orașul nostru, super orul era „școală superioară de comerț” și el voia să facă liceu teoretic.

Nicolită s'a dus la Lugoj, dar părinții lui nu mai erau atât de bogați ea să-l poată întreține acolo la școală. A făcut cu toate acestea cl. V-a și s'a dus și anul viitor în cl. VI-a, dar n'a mai putut să plătească taxa așa că după vacanța de Crăciun, profesorul diriginte a scris în coloana de observații, „exmatriculat”. Atunci a venit la el tatăl său și i-a spus că nu mai poate urma mai departe și au plecat amândoi acasă, spunând mamei sale că brigadierul la care locuia s'a sinucis pentrucă fi murise soția și că acum va face particular până când termină VIII clase, deoarece nu mai poate găsi o gazdă atât de bună. Iar după ce va termina școala va merge la academia de silvicultură și se va face inginer silvic ca să aibă bani mulți și să fie fericiți.

Dar i-a lovit soarta din nou, fiind vândut la licitație pământul care îl mai aveau, așa că ne mai având ce face au

vândut casa și s'au dus la Chelmac unde au deschis o prăvălie. Din când în când, Nicolică venea pe la noi. Odată când a plecat acasă, s'a întâlnit în gară cu un consătean așa că au plecat bucuroși acasă că nu merg nici unul nici celălalt singur ci merg în tovărășie.

Când au ajuns în gară la Conop, trebuiau să se dea jos din tren și să treacă Mureșul cu o barcă la ei în sat.

Ajungând la mal, au găsit barca fără stăpân, doar cu o vâslă putredă în ea. Ne având ce face, s'au urcat în ea și au început să vâslească spre celălalt mal. întâiul care trebuia să vâslească a fost Nicolică. Când s'au îndepărtat puțin de mal, au început să tremure amândoi. De frică sau de frig. Barca părea o coajă de nucă ce plutește pe un pârâu așa cum ne jucam noi când eram mici. Și Cerul era plumburiu și parcă jos de tot în acea zi de Toamnă, iar apa Mureșului, în valuri ce se rostogoleau la vale, loveau în barcă de parcă ar fi vrut s'o răstoarne. În zgomotul acela surd parcă se auzea o amenințare, o condamnare la moarte.

Când au ajuns în mijlocul Mureșului, Nicolică a scăpat vâsla din mână. Vâsla s'a dus la fund ca o piatră lăsându-i fără nici un ajutor. Atunci s'au privit, amândoi tăcuți și apoi parcă la o comandă a cineștie cui, au încercat să vâslească cu mâinile. Dar erau prea slabi și mâinile prea mici ca să poată înainta. Deodată au ajuns într'un ochiu de apă unde barca s'a răsturnat. Ajunși în apa rece, au strigat după ajutor, care n'a întârziat să vină printr'un pescar.

Ajuns acasă, Nicolică, a început să verse sânge, iar după vreun sfert de oră sângele a năvălit pe nas, ca valurile ce loveau în barcă. Atunci tatăl lui a chemat un doctor care i-a oprit sângele și l-a trimis în spital la Lipova. În spital a stat bietul Nicolică 10 luni de zile fără ca noi să știm ceva.

Mamă sa bolnavă de picioare n'a putut să vină să-l vadă deloc până când bărbatul ei a înștiințat-o că Nicolică a părăsit spitalul și s'a dus la școală să dea examenele. După două săptămâni ea a primit vestea că Nicolică a luat examenele și acum e foarte fericit că a trecut la „Academia Silvică” și o duce foarte bine și că stă la un inginer.

Cât a fost sărmana de fericită când a auzit așa ceva. Și cum să nu fie, când îi era frică să nu cumva să moară băia. tul ei și iată că acum e la București și mai câțiva ani și va ajunge inginer și atunci vor fi fericiți. Își vedea visul împlinit. Se vedea fericită într-un palat al feciorului ei, la o pădure frumoasă, iar pe el îl vedea însurat cu o fată frumoasă trăind fericit.

Nicoliță sta lungit pe un pat privind în sus la o muscă ce se plimba pe tavan. Se gândea la mamă sa pe care nu o mai văzuse de mult și la trecutul lui. Ușa s'a deschis și în cameră a intrat sora de caritate. A venit și s'a așezat pe marginea patului. Nicoliță și-a mutat privirea la ea, apoi după o clișă, a rugat-o să-l ajute să facă o plimbare prin curtea spitalului.

După două zile a venit tatăl său la spital ca să-l vadă. Când a intrat pe ușa, la capul lui Nicoliță ardea o lumânare. N'a strigat, nici n'a plâns dar în suflet i-a căzut o piatră neagră și mare care i-a dărâmat toate speranțele, iar gândul i-a zburat la soția lui care aștepta acasă întoarcerea feciorului ei acasă ca inginer silvic.

A doua zi am auzit despre moartea lui Nicoliță. Ne-am mirat și ne-am înfricoșat tot odată. Inmormântarea a fost recte și săracă. Fără nici o pompă. Cerul mohorât parcă nu lăsa pe nimeni să plângă. Toți erau închiși în sufletul lor.

În urma carului mergea tatăl lui Nicoliță singur mohorât ca și cerul.

Când a ajuns tatăl lui Nicoliță acasă, soția lui l-a întrebat dacă a fost pe la Nicoliță. El ia răspuns că a fost. Atunci ea l-a întrebat, cu tremur în glas, ce face și dacă îi lipsește ceva. El i-a răspuns că e bine și nu-i lipsește nimic pentru că inginerul la care stă, e un om foarte bun și-i dă tot ce-i trebuie. „Tot ce ar vrea, i a răspuns, e că ar vrea să te vadă pe tine. Îi e dor de tine“. Atunci a ieșit în grădină și s'a așezat sub un pom unde a plâns ca un copil pentru prima oră dela moarte a feciorului său. Soția lui, plângând de fericire, s'a dus în pivniță și-a ales trei sticle de dulceață cari erzu mai frumoase și le-a pus de-o parte pentru Nicoliță ca să aibă ce să-i dea când va veni acasă.

DOLORES.

Rânduri pentru tine

Fratelui meu, Aurel,

De a pururi pentru tine mă voi lupta cu al meu destin.

Căci viața mea întreagă eu ție o închin.

Să nu cunoști durere nici lipsuri nici suspin

De a pururi pentru tine să ție soare blând... și cer senin.

... Și-mi zboară acum gândurile, departe, undeva, unde tăcănitul mitraierelor dau unul din ultimele lor concerte de sunete stridente, pe ale cărui unde se'mprăstie germeul morții în potrivnic. Și'n praful răscolit de proiectile, văd trupul unuia, ai cărui ochi par să cuprindă în sfera lor, toată desfășurarea valurilor unei întinse ape albastre, care lovindu-se de tărâmul românesc, aduc celor din țară speranța victoriei și sărutul cald pentru cei ce l-au lăsat departe.

Stau abătut și mă gândesc la el. Da. La el. La frațele meu... Nu m'am indoit o clipă de existența lui căci sufletul lui dârz îl poartă pe căi drepte. Nu l-am văzut de când a sunat trompeta de război și dorul meu, dragostea mea față de el, s'a transformat adeseaori în lacrimi ca măr-găritarele ce mi s'au prelins pe obrajii infierbântați. Pentru el aș da totul, chiar viața, căci grija lui pentru mine nu s'a mărginit niciodată. Pentru el aș vrea să lupt cu mine însumi și să înving durerea, lipsurile și suspinele lui. Dar e departe... Când va veni, poate în revârsările bucuriei mele, că îl văd, că e lângă mine, am să uit aceste dorinți, sau poate mai adânc mi se vor săpa în inimă.

... ..
 Și a trecut 1941 cu un Crăciun trist, ca în niciun an.
 Și a trecut 1942... cu babele lui Martie... cu zilele calde ale lui Iulie... cu amurgurile vesele ale lui August, dar de care nu m'am bucurat... și cu acelaș, Crăciun trist.

... ..
 Dar, ca în basmele cu Feți-Frumoși, a apărut într'o seară de Ianuarie de 1943, atunci când pentru prima oară eram îngrijorat de el și când speranțele mele începeau să-și piardă ultima nuanță de realizare. Era tot așa de mândru precum îl știam. În acel moment, m'au invadat valuri de

căldură și cu toate astea tremuram uitându-mă în ochii lui albaștri ca safirul. Și'n scăpărarea acelei clipe mi-am zis că „nimic nu e mai sublim, decât să ai un frate, dar un frate care să te iubească din adâncul sufletului său și căruia să-i răspunzi tot cu astfel de dragoste. El m'a adus pe băncile acestei școli, el m'a ajutat la nevoi. El m'a apărat și pe mine ca pe toți ceilalți, ca oricare f.u al Patriei. Acum poate am să-i arăt netărmurita mea dragoste. Dar în pornirea aceasta n'am găsit nimic prin ce să mă manifestez, căci îl iubeam atât de mult încât simțeam că fac un rău dacă îi infățșez sentimentele mele. Glasul mi s'a oprit și puterea mi s'a istovit fiind acoperite de tăcere și oboseală. Nu mai puteam nimic, dar eram fericit, aveam o tresărire când mă gândeam la el și vedeam din clipă în clipă că-l iubeam mai mult. Da. Era îndeajuns această dragoste frățască ca eu să fiu mulțumit că-i sunt rncunoscător, pentru tot ceace a făcut pentru mine. În această dragoste, am cuprins atunci orice sacrificiu și mi-am zis ca într'un legământ sacru, ca toată viața să-l iubesc, așa, mai mult decât și-ar iubi un frate pe fratele său.

Și de-ar fi să mor, aș vrea să mor cu privirea pironită pe fața lui, pe a cărei expresie voiu citi pentru ultima oară cuvinte de adio, de astădată mute, înecate în râul lacrimilor lui. Iar dacă dincolo de mormânt există într'adevăr altă viață, aș vrea, ca de atunci când el m'ar urma să am aceeași dragoste față de el, aceleași legături frățesti căci toată viața l-am iubit și m'a iubit, l-am înțeles și m'a înțeles.

I. D. P.

normalist — Timișoara.

Te așteptăm

(fragment dintr'o scrisoare)

*Ghiociei de mult și-au scos căpșorul din zăpada albă...
Ștejarții cu frunza lor, au înverzit muntele. Apele se scurg
vivoale pe dealuri, în cascade svăpăiate. Tineri și bătrâni, bă-
ieți și tete au plecat cu ranțele în spate, hoinari, peste dea-
luri și câmpii! Peste munți cu văi ademenitoare... peste ape
cu cascade înfiorătoare... Vrăbiile au început să-și învețe puii
să sboare, privighetorile să cânte, iar cucii să numere anii*

tinerilor îndrăgostiți de vleață... Valurile mării bat falazurile fărâmurilor cu furle... și bărcile aleargă vesele pe lacuri și ape... totul se mișcă... totul sburdă. Căprioarele au ieșit la plimbare cu iezi lor să le arate țara. Ah! cât e de frumoasă țara mea... Și munții se iau la întrecere cu norii în înălțime și nu se întrec unii pe alții. Ici colo a mai rămas un petec de zăpadă, ca să-ți amintească c'a fost iarnă pela noi...

Copiii merg cu mamele pe stradă și'n parcuri... Uite, unul și-a construit un palat de nisip, dar s'a dărâmat. Altul vrea să-și facă o casă din cărămizi cât cutia de chibrituri de mari.

În parc lumea se plimbă voioasă de raza blândului soare.

Da, da! Și soatele e vesel în țara mea... și el pare azi mai tânăr ca ori când

Au nu te cheamă țara și munții 'ntineriți...? Au nu te cheamă marea și dealurile toate...? Grâul e verde și mare până'n brâu... și fetele din sat joacă'n horă... și cântă...

Tu nu știi cât te-așteaptă bocancul ruginit. Securea ta mă 'ndeamnă să-ți scriu. Vrea să plece la colind. La colind prin munți și văi. Peșterile și-au deschis ochii mai mari... să te vadă... privesc în zare și nu te găsesc. Toate mă 'ntreabă unde ești. Tu erai prietenul lor și scumpul lor stăpân. De cine ascultă ele acum. Cui doinește vântu'n horn când noaptea-afară-i rece, și crengile se pleacă obosite la pământ... cui? Toate te așteaptă azi... și tu nu mai vii...

În zadar am mers pela toate. am îmbărbătat căprioarele, am doințit cu privighetorile, am huiț cu prăpăștiile, am plâns cu sălcile și'am răs cu vântul prin coșurile caselor. În zadar le-am spus că vii. Vor să te vadă. Le e dor de privirea, ta de sărutul tău... Le e dor de tine!

Da, toate te-așteaptă cu brațete deschise... așa cum le-ai lăsat tu. Mai pline de viață, de veselie, de dor de tine, de bucurie, de... de tinerețe...

Vino! Vino... n'auzi cum tainic în codru te-așteaptă toate! Cărările din munte și crucea credincioasă, unde tu ai aprins lumina acolo unde tu te-ai închinat în mijlocul naturii, în vârful muntelui unde tu vântul și ciocârliia, ați cântat imn de laudă Domnului.

Da, Țara 'ntreagă te așteaptă în așteptarea și'n dorul meu... și tu nu mai vii...

Vino! Te așteptăm cu toții! Te așteptăm! Te așteptăm!

IONIȚĂ

